

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

1968. FEBRUÁR 2.

VASÁRNAP

59. évfolyam, 27. szám

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hetekönként 8, vasárnap 12 oldalon.

ARA: 1 FORINT

Barátaink az olvasók

Jó hangulat uralkodott tegnap a szerkesztőségben. Ennek oka: olvasóink ismét éves bizottságát adták a Délmagyarország iránti ragaszkodásuknak. Mint a posta precíz jelentéséből kiderült, az újabb lapáremelkedés ellenére is kitartottak mellette a hűséges tízezrek. Jóllehet, alig több mint egy éven belül már másodízben kényszerültünk igen hálátlan lépésre, nagy-nagy örömmel állapítjuk meg: a nyolcoldalásra növekedett, de két forinttal megdrágult Délmagyarország ma minden eddiginél nagyobb számú előfizetőt tarthat számon Szegeden és környékén. Hála olvasóink megértésének és bizalmának, jelenleg több mint 34 ezren járatták rendszeresen lapunkat, a napi példányszám pedig erősen megközelíti a negyvenezretet.

Ez a bizalom kétségtelenül annak a szimpatikus pártpolitikának szól elsősorban, amely már több mint egy tucatnyi esztendő óta töretlen, nyílt és becsületes, amely igyekszik hűen kifejezni népünk vágyait, amelynek a mi lapunk is egyik szerény közvetítője. Mindig hangoztattuk, hogy a Délmagyarország kommunista újság, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt célkitűzéseit népszerűsíti, támogatja teljes meggyőződéssel. Ugyanakkor az utóbbi időben mindig nagy gondot fordítottunk arra, hogy egyúttal néplap is legyünk, vállalva ezzel a differenciáltabb, olvasmányosabb, információképesebb lapkészítés sok-sok gondját, baját. Mert pénzre, anyagiakra igazán nem „utazunk”: a tavalyi és a mostani áremelés következtében egyetlen újságírónak sem lett több a fizetése, csupán a munka meg az izgalom lett hatványozottabb, mint eddig. De ez nem baj, hiszen a feltornyosult tennivaló csak serkenti, fokozza energiánkat. Akkor érezzük igazán jól magunkat, akkor nyugodtabbak az éjszakáink, ha sikerül Szeged igényes és kulturált lakosságának megfelelő lapot készítenünk.

Úgy érezzük, a Délmagyarország tekintélyes olvasókörzönse egészében véve megértett bennünket és tudja: csupán a nagyobb papírköltség egy részének megtérítéséhez kérték többet postás kollégáink a február havi előfizetéseket összegyűjtésekor. Miért tagadnánk, az elmúlt hetekben több olyan levelet is kaptunk — túlnyomórészt kispénzű nyugdíjasoktól —, amelyekben korholnak bennünket az ár-emelés miatt. A levelek csaknem mindegyike így fejeződik be: „...ezért kénytelen vagyok lemondani kedves lapomról, amelynek már nagyon hosszú idő óta előfizetője és hűséges olvasója vagyok.” Nem tudunk és nem is akarunk vitatkozni e nyilvánvalóan alaposan megfontolt véleményekkel, hiszen mindenki maga tudja legjobban, hogy mennyit bír ki a pénztárcája. Megértjük az egyéni gondokat, s nem nehezítünk senkire: csak fájó szívvel köszönünk el az ilyen régi barátoktól. Talán később eljön az idő, amikor úgy érzik majd, hogy hiányzik az otthonukból a Délmagyarország, és megváltoztatják elhatározásukat.

A százalékból alig kifejezhető laplemondások helyett azonban seregestől jelentkeztek újabb barátok. Olyan új emberek jöttek előfizetőink táborába, akik eddig csak alkalmasszerűen, példányonként vásárolták lapunkat, de a terjedeleminövekedésben a tartalom gazdagodásának lehetőségét is észrevették. Az ő figyelmüknek köszönhető, hogy a nyolcoldalás Délmagyarországot most néhány százszal többben járatták Szegeden és a járásban, mint 1969. január 1-én. Igaz, e kedvező állapot megteremtéséhez fáradhatatlan kézbesítő barátaink is kimagaslóan hozzájárultak. Ha mi nem voltunk képesek mindenkinek érthetően írásban elmondani az olvasók véleményére alapozott elgondolásainkat a lap tartalmi gyarapodását illetően, úgy a postások kisegítették bennünket lelkesedésükkel, meggyőző érveikkel. Csak köszönetet mondhatunk ezért a szép munkáért.

És most rajtunk a sor. Szerkesztőségi gárdánk nagyon komolyan veszi az olvasók igényeit, s elhatározott szándéka azt — a terjedelem nyújtotta lehetőségeken belül — minél magasabb szinten kielégíteni. Tudjuk azonban, hogy úgyszólván egy pillanatig sem létezhetnének olvasóink állandó támogatása, bírálati, hasznos észrevételei nélkül. A hivatásos újságírók mellett szükségünk van sok-sok külső munkatársra, tudóstóra, levélíróra, akik napról napra segítenek frissé, elevenné tenni a lapot, és összekapcsolnak minket a küzdelmes, izgalmas és sokszínű valósággal. Ezért is szándékozunk mindig fórumot, megjelenési lehetőséget adni mindenkinek — párttagoknak és pártönkívülieknek egyaránt —, aki írásaival, közérdekű észrevételeivel segít azoknak az elveknek a megvalósításában, amelyeket a párt szegedi lapjaként magunk elé tűztünk.

F. NAGY ISTVÁN

U Thant Londonban

U Thant ENSZ-főtítkárá pénteken este Londonba érkezett, ahol szombaton megbeszélést folytatott Michael Stewart brit külügyminiszterrel arról a tervről, hogy a Biztonsági Tanács négy állandó tagja — a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország — a világszervezet égisze alatt magasszintű értekezleten vitassa meg a Közel-keleti helyzet rendezésének lehetőségeit. Diplomáciai forrásból származó értesülés szerint a brit kormány támogatja a találkozó tervét.

A világszervezet főtítkárá

tegnap este tovább utazott Addisz Abebába, ahol részt vesz az ENSZ afrikai gazdasági bizottságának jubileumi ülésszakán, amelyet a bizottság fennállásának 10. évfordulója alkalmából tartanak.

U Thant, az ENSZ főtítkárá szombaton Londonból elutazott az etiopiai fővárosba, ahol részt vesz a világszervezet afrikai gazdasági bizottsága megalakulásának 10. évfordulója alkalmából tartandó ünnepi ülésén. Az ENSZ főtítkárá Michael Stewart brit külügyminiszter meghívására egy napot töltött Londonban.

Hazánkba látogat a jugoszláv miniszterelnök

Fock Jenőnek, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének meghívására a közeli napokban nem hivatalos látogatásra Magyarországra érkezik Mika Spiljak, a Jugoszláv Végrehajtó Tanács elnöke.

Pártvezetők tsz-közyűlésen

Komócsin Zoltán elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára és Győri Imre elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára tegnap, szombaton Hódmezővásárhelyre látogatott. A város vezetőinek társaságában résztvettek a hódmezővásárhelyi Marx Tsz ünnepi zárszámadó közgyűlésén. Felszólalt a közgyűlésen és köszöntötte a szövetkezeti gazdákat Komócsin Zoltán is.

A délutáni órákban Komócsin Zoltán és Győri Imre megbeszélést folytattak a hódmezővásárhelyi városi párt-végrehajtóbizottság és a tanács vb vezető képviselőivel időszerű politikai és gazdasági kérdésekről.

Termelés, fogyasztás

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése a népgazdaság 1968. évi fejlődéséről

Tavaly a magyar népgazdaság az irányítás új rendszerére tért át. Az 1968. évi gazdálkodás biztosította a termelés fejlődésének folyamatoságát. Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése sem a termelés, sem a forgalom területén nem idézett elő számottevő nehézségeket. A reform első évének tapasztalatai azt mutatják, hogy a fejlődés a legtöbb vonatkozásban jobban megfelelt a tervezettnek, mint korábban.

1968-ban a nemzeti jövedelem kb. 5 százalékkal meghaladta az 1967. évi színvonalat. Hasonló mértékben emelkedett a lakosság fogyasztása is. A felhalmozáson belül beruházásokra kb. annyit fordítottak, mint az előző évben, a készletek növekedése valamivel nagyobb volt, mint 1967-ben. Az ország nemzetközi fizetési mérlege, ezen belül a külkereskedelmi mérleg is kedvezőbben alakult a tervezettnél és az 1967. évinél.

A főbb termelő ágazatok közül az ipar 5 százalékkal, az építőipar kb. 6 százalékkal, a mezőgazdaság 1–2 százalékkal termelt többet 1968-ban, mint egy évvel korábban.

1968-ban a foglalkoztatottak száma nagyobb arányban emelkedett, mint a korábbi években. Előzetes adatok szerint a munkások és alkalmazottak száma több mint 3 százalékkal nőtt, a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben dolgozók (tagok és alkalmazottak) száma pedig 1968-ban — a korábbi évektől eltérően — nem csökkent. Az 1968. évi munkaerő-gazdálkodást általánosságban az jellemezte, hogy a munkát keresők rendszerint el tudták helyez-

kedni (egyes területeken a kereslet nagyobb volt, mint a rendelkezésre álló munkaerő), s az év folyamán a munkahely-változtatások száma csak kismértékben haladta meg az előző évékéét. Az egy foglalkoztatottára jutó termelés 1968-ban a tervezettnél kisebb mértékben emelkedett. Az egy munkára jutó termelés az iparban kb. 5 százalékkal nőtt.

A vállalatok gazdálkodását 1968-ban nem központi tervutasítások, hanem a népgazdasági tervről kapott központi információk, az úgynevezett közgazdasági szabályok, valamint a piaci viszonyok figyelembevételével maguk a gazdálkodó egységek határozták meg. A kereslet aktívabb hatást gyakorolt a termelésre. Az ipar számos új termék gyártását és forgalombahozatalát kezdte meg, illetve kőszítette elő. Elsősorban azok az ágazatok növelték termelésüket — gépgyártás, híradástechnikai ipar, fémtömegcikk ipar, műtrágyagyártás, műanyagipar stb. — melyeknek termékei iránt a hazai, vagy külföldi piacon növekedett a kereslet. Azok az ágazatok, amelyeknek elhelyezési nehézségei voltak, vagy egyáltalán nem, vagy csak kismértékben fokozták a termelést (pl. villamosgépipar, textilipar, textilruházati ipar stb.). Emellett egyes esetekben előfordult — indokolatlanul — megrendelés nélküli termelés is.

1968-ban a legtöbb vállalat jövedelmező volt. A vállalati nyereség a gazdálkodás eredményei mellett az év elején kialakított árak és az állam támogatás következtében — előzetes adatok szerint — jelentősen meghalad-

ta a tervezettét. A szocialista ipar termelői árszínvonalára az árreform során végrehajtott év eleji 8 százalékos emelkedés után az év folyamán gyakorlatilag nem változott. Az emelkedés év közben nem érte el a fél százalékot sem.

Az év folyamán a beruházási javak iránt fokozódott a kereslet. A vállalatok beruházási kezdeményezése aktív volt. Ennek maradvéként a kiépítési kapacitás, valamint az előző évinél alacsonyabb gépiport. Az 1968. évi beruházások volumene kb. elérte kiemelkedően magas 1967. évi színvonalat. (1967-ben a beruházások 1966-hoz képest 22 százalékkal nőttek.) 1968-ban az építési beruházások aránya valamivel nagyobb, a gépberuházásoké pedig kisebb volt, mint az előző évben.

A vállalatok készletgazdálkodása számottevően nem változott. Az anyagkészletek általában nem csökkentek, hanem kisebb-nagyobb mértékben növekedtek. A késztermék-készletek emelkedése azt mutatja, hogy a termelés nem minden esetben az értékesítés lehetőségéből kiindulva fokozódott.

A lakosság pénzbevétele a főbb bevételi forrásokból a termelés növekedésénél és a tervezettnél nagyobb mértékben, több mint 8 százalékkal emelkedett. Ez a növekedés a munkások és alkalmazottak számának, kisebb mértékben átlagkeresetének emelkedéséből, továbbá a mezőgazdasági termelésekkel kapcsolatos paraszti bevételek (tsz-tagok munkagruppgrészesedése, felvásárlás stb.) számottevő növekedéséből adódott.

A megnövekedett lakossági vásárlóerő túlnyomó részét áruvásárlásra fordították. A kiskereskedelemben 7 százalékkal több árut értékesített 1968-ban, mint az előző évben (ezen belül az élelmiszer- és iparcikkkeladás kb. azonos mértékben emelkedett). Szolgáltatásokra mintegy 9 százalékkal költött többet a lakosság, mint 1967-ben. A bevételek egy része — 4,4 milliárd forint — a takarékbetét állományt 29,2 milliárd forintra növelte.

A kiskereskedelmi árak színvonalára az év egészét tekintve lényegében meg egyezett a tavalyival, a szolgáltatásoké mintegy 4 százalékkal magasabb volt az előző évinél.

A fogyasztói árindex — amely a kiskereskedelem, a szolgáltatások, a fűtés, világítás stb. árváltozásait együttesen tartalmazza — előzetes adatok szerint a munkáskalkulált népességnél az előző évi színvonalon maradt, a parasztságnál valamelyest (kb. 1 százalékkal) csökkent. A magasabb jövedelmű munkás-alkalmazotti kategóriák fogyasztói árindexe kissé emelkedett.

Somogyi Károlyné felvétele

A GYÁR JUBILEUMA. Húszéves a Szegedi Ruhagyár. Ebből az alkalomból tegnap a szegedi Tisza Szálló nagytermében ünnepséggel emlékezett meg a gyár kollektívája. (A jubileumi ünnepségről lapunk 3. oldalán számolunk be.) Képünk a ruhagyár korszerűsített 4-es munkatermét mutatja be, ahol férfiakok készülnek